

ELY-keskuksen neuvottelukunta

Aika perjantai 6.9.2013 klo 9.00–11.20

Paikka Kaakkois-Suomen ELY-keskus, nh Aula 2

Läsnä Kati Halonen, Kouvolan kaupunki
Matti Jaatinen, Etelä-Karjalan Yrittäjät
Ilpo Karonen, Etelä-Suomen AVI
Eeva-Maija Koponen, Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry
Antti Lehmusvaara, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Timo Mallinen, ProAgria Etelä-Suomi
Eeva Muukka, STTK
Eeva Saarikorpi, MTK Kaakkois-Suomi
Pekka Vainikka, Suomen metsäkeskus Kaakkois-Suomi
Jaakko Väyrynen, Teknologiateollisuus ry

ELY-keskus:

Leena Gunnar, ylijohtaja, puheenjohtaja klo 9.00–9.55
Sari Federley, asiantuntija, klo 9.00–10.10
Jyrki Karhula, strategiapäällikkö
Jouko Lankinen, rahoituspäällikkö
Juha Linden, yksikön päällikkö, klo 9.40–10.10
Satu Mäkelä, johtaja
Soile Pietiläinen, asiakkuuspäällikkö
Antti Rinta-Porkkunen, johtaja, puheenjohtaja klo 9.55–11.20
Marjaliisa Clack, johdon sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. SAK ry on esittänyt, että Sonja Laitisen tilalle neuvottelukuntaan varajäseneksi nimetään Sanni Halla-aho. Neuvottelukunta hyväksyi nimeämisen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja/2.5.2013

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Toimintaympäristön keskeiset muutokset ja toiminnan painopisteet v. 2014

Ylijohtaja esitteli ELY-keskuksen strategisen tulossopimuksen toteutumaa 1/2012–6/2013. Positiivista on ollut mm:

- rajanylityspaikkojaen välityskyvyn parantuminen
- kaupalliset maakuntakaavat ovat laadittavina
- alueellinen kasvusopimusesitys maakunnan liittojen, ELY-keskuksen ja ministeriöiden yhteistyönä
- maaseudun kehittämissuunnitelmassa uutena infrastruktuurin kehittäminen
- vesihuoltohankkeet ja vesistökuunnostukset edenneet hyvin

- METSO (Etelä-Suomen metsien vapaaehtoinen suojele) -tavoitteet ylitetty v. 2012
- luomutuotannon myönteinen kehitys (8 % pinta-alasta luomutuotannossa)
- vaikka tienkäyttäjien tyytyväisyys on valtakunnassa laskussa, KASELYn alueella maan kärkitasoa.

Haastetta aiheuttavat:

- vaikeasti työllistyvien määrä kasvanut
- huonokuntoisten teiden osuus lisääntynyt
- venäläisten ostosmatkailijoiden määrään ei ole pystytty vastaamaan
- tuulivoimahankkeet edenneet hitaasti mm. puolustusvoimien tutkaratkaisun viipyessä
- yritysten T&K-aktiivisuus alhainen
- yrittäjäksi ryhtyvien määrä ei ole kasvanut odotetulla tavalla
- ulkomaan kansalaisten työttömyysaste korkea
- henkilövahinko-onnettomuuksien määrä tieliikenteessä ei ole kääntynyt laskuun.

Strategiset painotukset ovat:

- elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja rakennemuutoksen hallinta,
- sijaintiedun hyödyntäminen Pietarin ja pääkaupunkiseudun metropoliakselilla sekä
- vesien tilan parantaminen.

Puheenjohtajan kysyttyä neuvottelukunnalta käsityksiään mm. siitä, joko alueella näkyy elpymistä, jäsenet toivat esiin mm. seuraavaa

- Ei vaikeaa aikaa ole kaakossa ollutkaan, venäläiset tuovat tuloja.
- Englannin kielen koulutusta ja tietokoneen käyttökoulutusta tarvitaan (kaikilla yrittäjillä ei edes perustaitoja tietokoneen käyttöön).
- Metsäteollisuuden muutosprosessi on pitkä. Uusi nousu ottaa aikansa, 15–20 vuotta. Informaatioteknologian kehitys on vähentänyt sanomalehtipaperin käyttöä maailmanlaajuisesti. Metsäenergia on valtavassa kasvussa. Perinteinen metsäteollisuus uusiutuu; sellu, kartonki, pehmopaperi, uudet innovaatiot viskoosisellu, nanosellu, metallin korvaavat tuotteet. PK-yritystoimintaan tulee uutta. Tulevaisuuden haasteena on, saadaanko riittävästi kotimaista puuta.
- Venäläisten matkailu on tuonut 2000 uutta työpaikkaa. Käytettävissä on 3000 perustutkinto-opiskelupaikkaa, rakennemuutos otetaan huomioon. Perusteollisuuden uudistamista tuetaan koulutuksella. Pietarista puuttuu esim. hitsareita, voidaan vastata haasteeseen. Matkailun ja liiketalouden koulutuksen määrän lisääminen on tarpeen. Jos viisumivapaus tulee ja koulutus kestää 3–4 vuotta nyt pitäisi ennakoida!
- Tulee panostaa mm. jätteen hyödyntämiseen, jotta saadaan uutta teollisuutta.
- Vire alkutuotannon parissa on parempi kuin muutama vuosi sitten. Alkutuotannolla on vastuunsa kannettavana vesistöjen kunnosta ja se ymmärretään, kunhan keinot ovat käytettävissä.
- Laajakaistan tulee olla riittävä ja puhelinyhteyksien toimivat; ne vaikuttavat monen yrittäjän elämään. Laajakaistahankkeet tulleet tarpeeseen haja-asutusalueella.
- Uudelta pohjalta lähteneet yritykset ovat sopeutuneet rakennemuutokseen perinteisiä paremmin.
- Pienyrittäjyyttä on lähtenyt liikkeelle. Vanhojen yritysten huolto on tärkeää, apua tulee saada tarvittaessa.
- Paineita alemmalle tieverkolle tulee varmasti.
- Myös teollisuus käyttää uusiutuvaa energiaa yhä enemmän.

- Viisumivapausselvitys julkaistaan ensi viikolla. Rajanylityksen aikatavoitteena on 2 h henkilöliikenteen ja 6 h tavaraliikenteen osalta.

Kun strategisen tulossuunnitelman tarkistus on ehdotusvaiheessa, toimitetaan se neuvottelukunnalle tiedoksi ja sitä voi kommentoida.

4. KASELYn Venäjä-erikoistuminen

Yksikön päällikkö Juha Linden ja asiantuntija Sari Federley ELY-keskuksen Lappeenrannan toimipaikasta esittelivät KASELYn valtakunnallista roolia ELY-keskusten innovaatio-asiantuntijaverkoston koordinaattorina. Venäjän läheisyys on alueen vahvuus; tukena toimivat kaakon hyvät oppilaitokset. Toiminnassa käytetään TEKESin rahoitustyökaluja. Suomalais-venäläinen Fasie-rahoitus on suunnattu PK-yrityksille.

Federley ja asiantuntija Anne Alho mm. antavat yrityksille kansainvälistymisneuvontaa sekä avustavat venäläistaustaisia yrittäjiä Suomessa. ELY julkaisee Pumaska- uutiskirjettä.

TeamFinland on lanseerattu v. 2012. Tavoitteena on yritysten kansainvälistyminen; miten käyttää ponnisteluja järkevimmin ja miten yritykset parhaiten hyötyvät. Ulkoasiainministeriö ja suurlähetystöt ovat mukana toiminnassa. Ulkomaanverkostoja on laitettu kuntoon tänä ensimmäisenä vuonna, jatkossa panostetaan kotimaan verkoistoihin. Jokaisessa ELYssä on oma TeamFinland -yhteyshenkilö. Ensimmäinen strategia on valmistunut.

Myös liikenteellisiä työryhmiä on perustettu (toimijat mm. liikenne- ja viestintäministeriö, Liikennevirasto ja ulkoasiainministeriö).

5. Kaakkois-Suomen kasvusopimus ja ELYn toimenpiteet

Jyrki Karhula kertoi Kaakkois-Suomen kasvusopimuksen valmistelusta. Kaupunkiseutujen on ollut mahdollista laatia kasvusopimuksia; Kaakkois-Suomessa sopimusta on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiseutujen, liittojen ja ministeriöiden kanssa. Sopimuksen tavoitteena on sijaintiaseman ja kasvupotentiaalin hyödyntäminen:

1. yrityspalveluiden kehittäminen
2. Venäjä-osaaminen
3. rajaliikenteen sujuvuus ja liikennekanavien kehittäminen

E18-väylähanke on osa Oslo–Pietari kasvukäytävää. Vuonna 2014 rajanylityskapasiteetti v. on 18 miljoonaa ylitystä. Mikäli viisumivapaus tulee voimaan v. 2018, sen taloudellinen kertavaikutus on 2,2 Mrd euroa.

Neuvottelukunta kehottaa ELYä toimimaan maankuntien yhtenäisyyden puolestapuhjana. Nyt Kaakkois-Suomella on mahdollisuus kehittyä perinteet modernisoiden.

Karhula totesi, että ENI-ohjelmassa (European Neighbourhood Instrument) rahamäärä kasvaa tulevalla EU-kaudella, jolloin merkittävät panokset rajaliikenteeseen ovat mahdollisia. Rajanylityksen tulisi toimia kummankin valtion puolella joustavasti. Raja- ja tulliviranomaisilla tulee olla riittävästi henkilöstöä.

Satu Mäkelä kertoi, että maakuntien kehitysyhtiöiden yhteistyötä kehitetään. Ilman yhteistä tekemistä ja työnjakoa ei enää pärjätä.

6. Iskukykyinen ELY-keskus -hankkeet

Jyrki Karhula esitteli iskukykyinen ELY-keskus -ohjelman kuutta hanketta, joiden tavoitteena on parempi laatu vähemmällä henkilöstöllä. Toimenpiteitä ovat mm. ohjaus- ja suunnittelujärjestelmän yksinkertaistaminen, toiminnan ja palveluiden sähköistämisen, hallinnon keskittäminen, ELYjen erikoistumiset ja maksupolitiikan tarkistaminen.

Hankkeiden odotetaan tuottavan 450–500 htv:n säästöt lähivuosina suurimpien odotusten kohdistuessa digitalisointiin. Hankkeiden edistymistä seurataan seuraavissa kokouksissa.

7. Rahoitustoimen katsaus

Jouko Lankinen esitteli rahoitustoimen katsauksen. Nykyinen ohjelmakausi päättyy vuoden lopussa.

Kansallista yritysrahoitusta on jäljellä noin 5,1 M€; hakemusten määrä on edelleen lievässä laskussa. EAKR-ympäristöhankkeisiin toivotaan saatavan uutta rahaa käyttöön 0,5 M€. ESR-rahoitusta on Kaakkois-Suomessa myöntämättä 688.000 €. Maaseutuohjelmassa on myöntämättä n. 1,5 M€. Rahat tulevat käytetyiksi hyviin hankkeisiin.

Rakennerahasto-ohjelman valmistelu on käynnissä TEM:ssä, maaseutuohjelman alueellinen valmistelu jatkuu ELYssä.

Mediassa on ollut esillä rakennerahastotoiminnan keskittäminen yhteen tai useampaan ELYyn. Asia on pöydällä hallinnon ja aluekehittämisen ministerityöryhmässä. Asia selkiytyy syksyn aikana.

8. Muut asiat

Valtion lisätalousarvio 2013 ja talousarvioehdotus 2014 ja vaikutukset/näkymät ELYlle

Antti Rinta-Porkkunen kertoi, että lisäbudjetissa osoitetaan lisää varoja teiden, siltojen ja ratojen kunnostukseen valtakunnantasolla 25 M€. Ongelma on perusväylänpidon rahoituksen väheneminen.

Korkeakosken kalatiehanke sai lisätalousarviossa 1,0 M€:n rahoituksen

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään ELY-keskuksessa tiistaina 3.12.2013 klo 13.00 alkaen.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.20.

Muistion laati

Marjaliisa Clack
johdon sihteeri